

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักการจัดระเบียบการบริหารประเทศแบ่งเป็น 3 หลัก คือ รวมอำนาจ (Centralization) แปรอำนาจ (Deconcentration) และกระจายอำนาจ (Decentralization) การรวมอำนาจ หมายถึง หลักการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินโดยรวมอำนาจในการบริหารไว้ส่วนกลางอันได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม และมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยบริหารราชการส่วนกลางขึ้นตรงต่อกันตามระดับชั้นของการบังคับบัญชา และเป็นผู้ดำเนินการบริหารราชการทั่วราชอาณาจักร ลักษณะสำคัญ คือ มีการรวมกำลังทหารและตำรวจขึ้นตรงต่อส่วนกลางเพื่อให้การบังคับบัญชาเป็นไปอย่างเด็ดขาดและทันทั่วทั้งที่มี การรวมอำนาจวินิจฉัยสั่งการไว้ในส่วนกลาง รวมถึงการมีระบบของลำดับชั้นของการบังคับบัญชา ส่วนหลักการแบ่งอำนาจการบริหารนั้นเป็นหลักการที่การบริหารราชการส่วนกลางได้แบ่งอำนาจการวินิจฉัยและสั่งการบางส่วนไปให้ราชการส่วนภูมิภาค โดยมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจตัดสินใจในการแก้ปัญหาตลอดจนริเริ่มดำเนินนโยบายในกรอบของรัฐที่วางไว้ เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติได้รับการแต่งตั้งไปประจำตามเขตการปกครอง เช่น จังหวัด อำเภอ โดยได้รับงบประมาณจากส่วนกลาง และการบริหารภายใต้ นโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐบาล และสุดท้าย คือ หลักการกระจายอำนาจ ซึ่งรัฐได้มอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นที่ไม่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง ให้ไปจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร เป็นการมอบอำนาจให้ทั้งในด้านการเมืองการบริหาร เป็นเรื่องของท้องถิ่นที่มีอำนาจ จะกำหนดนโยบายและควบคุม การปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของท้องถิ่นรวมถึงอำนาจในการจัดเก็บรายได้ตามที่รัฐอนุญาตเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ (ชูวงศ์ ฉายบุตร. 2539 : 145)

การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการดำเนินกิจการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรกลางไปให้องค์กรชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของรัฐ ทั้งนี้เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น องค์กรดังกล่าวต้องเป็นนิติบุคคลจึงสามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้โดยอิสระภายใต้กฎหมายที่รัฐบาลกลางกำหนด การกระจายอำนาจการปกครองของไทย ปัจจุบันอยู่ในรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสภาพตำบลเมื่อได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายแล้ว จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายและต้องดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบล

นั้น หมู่บ้านละสองคน และกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามมาตรา 45 และมาตรา 85 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เพื่อเข้าไปทำหน้าที่บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้นายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและสมาชิกสภาตำบล พ.ศ. 2538 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็น การปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีคณะผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่นเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่นและมีองค์กรสภาท้องถิ่น มีเขตพื้นที่ในการบริหารและความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ให้ มีสถานิติบัญญัติเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินการก่อนนิติกรรม มีรายได้มีอำนาจในการจัดทำงบประมาณและความรับผิดชอบในการปกครองตนเองตามหลักการกระจายอำนาจ (จรัส สุวรรณมาลา. 2542 : 12)

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินงานทั้งในด้านการพัฒนาตำบลและภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย กล่าวคือ มาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ มาตรา 67 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำคือ จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร (วรุตม์ เจริญภัทรนาท. 2542 : 40)

องค์การบริหารส่วนตำบลสองยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางรับผิดชอบพื้นที่ประมาณ 38.51 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 10 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 4,806 คน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยยกฐานะมาจากสภาตำบลเดิม จึงส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลสองยาง มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยางจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสงยางสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นจากเหตุผลที่กล่าวมา องค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง ได้มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในห้วงเวลาที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลสงยางได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดแผนพัฒนาไว้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งได้มีการดำเนินงานมาแล้วในปีงบประมาณ 2555 ที่ผ่านมา (องค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง. 2556 : 17)

อย่างไรก็ตามเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีผลโดยตรงต่อประชาชนภายในเขตรับผิดชอบ และการที่จะทราบได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด แต่ละด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับใด ควรแก้ไขปรับปรุงด้านใด จึงเป็นสิ่งที่ควรจะได้รับการศึกษาวิจัย เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (2 วาระ ปี 2548-2556) ได้ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้พันธกิจ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” อยู่กับพี่น้องประชาชนชาวตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยมีความคาดหวังว่า ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย จะเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

สมมุติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนเห็นว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร อยู่ในระดับพอใช้
2. ประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธรแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง 6 ด้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง. 2556 : 12) ได้แก่

- 1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 1.2 ด้านการท่องเที่ยว
- 1.3 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 1.4 ด้านเศรษฐกิจ
- 1.5 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 1.6 ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ครัวเรือนละ 1 คน รวม 1,171 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง. 2556 : 36)

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำนวน 299 คน ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane. 1973 : 727)

และพัฒนาระบบจราจร ป้ายสัญญาณไฟกระพริบ ติดตั้งกระจกโค้งตามทางแยก ของหมู่บ้าน
ครบทุกแห่ง

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว หมายถึง มีการส่งเสริม สนับสนุน
และรณรงค์เรื่องการรักษา ความสะดวกสบาย รื่นเอนสถานที่สาธารณะอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาแหล่ง
ท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้ดูสวยงาม จัดประกวดแข่งขันชุมชนนำอยู่หน้าบ้านนำมอง มีการ
ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานที่สำคัญแหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนประเพณีท้องถิ่น มีการพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง
องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและอาหารกลางวัน
อาหารเสริมแก่โรงเรียนและสถานศึกษา การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา การร่วมมือกับ
ชุมชนในการจัดงานประเพณีที่สำคัญๆ ของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนและพัฒนาศึกษา
ทุกระดับ มีการ จัด โครงการฝึกอบรมให้ความรู้คุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน และนักเรียน
นักศึกษา

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การจัดทำโครงการฝึกอบรม
ให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มอาชีพเพื่อเสริมรายได้ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอ
แนวทางการพัฒนาการทำกิน มีการอบรมให้ความรู้ และเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิต ส่งเสริม
พัฒนาสินค้าโอท็อปและจัดหาตลาดรองรับ ก่อสร้างถนนสายหลักเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเพื่อเป็น
เส้นทางเศรษฐกิจสินค้าอุปโภคบริโภค

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง มีการรณรงค์เกี่ยวกับ
การรักษาความสะอาดถนนและที่สาธารณะ มีการปลูกต้นไม้ อนุรักษ์ป่าและแหล่งน้ำธรรมชาติ
มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต่อต้านยาเสพติดเป็นประจำทุกปี มีการรณรงค์
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
มีการจัดกิจกรรมการให้บริการด้านสาธารณสุขพื้นฐาน และจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ
ผู้ติดเชื่อเอชไอวี

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง มีการจัด
อบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้งให้กับประชาชน มีการให้ความช่วยเหลือ
บรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนที่ประสบสาธารณภัย มีการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชน
ทราบอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง มีการอบรมพัฒนาบุคลากรสม่ำเสมอ มีการประสานความร่วมมือใน
การพัฒนาท้องถิ่นกับหน่วยงานต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลไปยังการดำเนินงานที่สนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY